

VIII. évfolyam.

Ujvidék, 1916. február 24.

14. szám.

Bennünket érdeklő dolgokról

beszélnék a t. Házban. Hónapok óta beszélnek a fővárosi lapok sok százezerre és elrejtett gabna és lisztkészletekről és most, mikor ime lehullott a lepel a bűnös manipulációról, akkor akadnak olyanok, kik feljajdulnak a t. Házban. Ne bántásák a kisembert, mert ha elveszik tőle a kis elrejtett gabnáját, akkor éhenpusztul.

Csodálatos mennyire kicsi lesz ilyenkor a tisztelt polgártárs! Természetesen az aki 20 vaggon buzát elrejteget, az manapság kisember, miért nem rejtegetett többet el és j. bban, hogy azok a financok, meg a határszéli rendőri közegek föl ne kutathatták volna.

Rettenetes állapotok ezek! Mérlegeljük csak. A milliókat érő gabna, mely így a tulajdonképpeni rendeltetésének visszaadódik csökkenti a lisztinséget. De ha elrejtve marad, akkor horribilis áremelkedést idézhetett volna elő, tehát nem dicsérhetjük eléggé ezen kormány intézkedést, hogy rendkívül szigoruan kezeli ezen ügyet.

Sajnos hazánkban minden üdvös intézkedésnek akadnak kerékkötői, kik a legjobb intézmény haladása elé is gátat vetnek.

Aki hazáját igazán szereti, aki nemcsak a polgárság egyik osztályát dédelgeti, az megnyugvással fogadja ezen erőlyes intézkedéseket. Soha nem szabad megfélemednünk arról, hogy a háboru bizonyítja be legjobban, ki az igazi honpolgár.

Ha a kereskedő vétkezik, bűnhődjék, ha földműves, ha termelő tesz rossz fát a tűzre, akkor koppintsanak a körmére. Egyenlő elbánásban részesüljön mindenki.

Kezünkben az ujonnan érkezethivatalos jelentés, mely az utóbbi napok eredményét tünteti föl. Sajnos még szomorubb kapzsiság, uzsora vetődik föl-színre.

Teljes részlettel még nem szolgáltatunk, azonban Pamíenyi Gábor határszéli rendőrtanácsos 50.000 q-ra becsüli a termelők által elrejtett és közegeivel felkutatót gabna — liszt és hüvelyes — állományt. Kérdésünkre, hogy Ujvidéken van-e elrejtett gabna, a rendőrtanácsos ur megjegyezte, tudomása van róla, hogy Ujvidéken is van nagymennyiségű elrejtett gabna, de az ujvidékiekkel kiméletesen bánt és elég türelmesen várta, már négy hete a pótbjelen-

tést, de még eddig ujvidéki nem jelentkezett, ki önként bejelentette volna azt, amit eddig eltitkolt. Jó lesz pedig, ha sietnek vele, mert a határszéli rendőrség, házról-házra jár és akkor a legnagyobb szigorral sújtja majd a bűnösöket. Cs.

Az Ujvidéki Takarékpénztár közgyűlése.

F. hó 20-án tartotta meg az Ujvidéki Takarékpénztár R.-t. székházában Szalay Lajos kir. tanácsos, ny. polgármester előnklete alatt a nagyszámban megjelent részvényesek jelenlétében 51. évi rendes közgyűlést, ki meleg szavakban üdvözölte a megjelenteket és a közgyűlést megnyitotta. A jegyzőkönyv vezetésére az elnök Gábor Zsigmond h. főkönyvvezetőt kerte fel.

Csabrendeki Balassa Henrik igazgatósági elnök és vezérigazgató ismerette ezután a mérleg adatait, amelynek szakszerű megmagyarázása után a részvényesek a mérleget, valamint az igazgatóság és felügyelőbizottsági jelentést és a nyereség felosztása iránti javaslatot elfogadták és az 1916. évre szóló feleménynt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak egyhangúlag megadták.

Az igazgatósági jelentésből tudjuk meg, hogy az intézet betétállománya, — var hadikölcsön jegyzesere körülbelül 4 milliót meghaladó összeget fizetett ki betéteseinek. — 1¹/₄ millió koronával emelkedett. Az intézetnél 8 millió korona hadikölcsönt jegyeztek, amelynél az intézet a hasznot nem kereste, hanem a hazánias célt és a város közönségének érdekeit tartotta szem előtt.

A Takarékpénztár ügyfeleinek, — közte Ujvidék városának 600,000 koronas — ólcsó kölcsönök bocsátott rendelkezésre.

Az elért tiszta haszon 315427 kor. 81 fillér volt. A rendes tartalékalapot 1,200,000 koronára egészítette ki s osztalékol részvényenként 36 koronát állapított meg.

Az alapszabályok értelmében Havas Emil, Herger Agoston, dr. Kleiszner Gusztáv, Schwartz Armin és Schwartz Izidor kisorsolt igazgatósági tagokat újból, a megüresedett felügyelőbizottsági tagságra Profuma Bela polgármestert választották meg.

Dr. Balázs Ignác a részvényesek nevében mondott köszönetet Balassa Henrik vezérigazgatónak az intézetnek a háboru alatt való helyes és böles vezetéséért és javaslatára Balassa vezérigazgatónak az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak, valamint a háboru alatt számbelileg erősen megfogyatkozott tisztviselőiknek jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

Miután Balassa Henrik vezérigazgató megköszönte az elismerő szavakat, Szalay Lajos kir. tanácsos közgyűlési elnök a részvényesek lelkes éljenése közben a közgyűlést befejezte.

A moratorium feloldó rendelet.

A moratoriumot tulajdonképpen csak annyiban szüntette meg a rendelet, hogy kimondta, miként azon pénztártartozásoknak megfizetése, melyek 1914. évi július 31-ike után jártak le, tekintet nélkül arra, vajjon a háboru előtt vagy utáni időben keletkeztek, teljes összegükben követelhetők, ha azokra a rendelet külön fizetési módozatokat nem állapít meg.

Ezek a külön fizetési módozatok pedig a következők:

1. A törlesztéses kölcsönök kamatai és tőketörlesztő részletei most már 4 egyenlő részletben fizetendők és pedig 1915. évi november, 1916. évi május, november és 1917. május hónapban a lejáratnak megfelelő napon amennyiben az előző rendeletek szerint előzőleg nem voltak fizetendők. Ez áll azon adósról is, aki a jelzálogon kívül felelős a tartozásért. Ha azonban az egyenes adós katonára, akitől tehát nem lehet fizetést követelni, ezen kezesség köteles addig fizetni, míg a katonai szolgálattal teljesítő jelzálogos adóstól nem követelhető a fizetés.

„Ha az ingatlan bérbe van adva s a bérlő nem köteles fizetni, mert katonára az ingatlan tulajdonos, ő sem köteles addig fizetni. Ha pedig a bérlő a házbért havonta fizeti, a jelzálogos adós is úgy fizetheti a kamatokat és törlesztési rátákat.”

2. A biztosítási ügyletből eredő tartozások hátraléka, amennyiben az előző rendeletek szerint halasztás aia estek — ha folyó évi március, április, vagy május, vagy június havában jártak le, — a lejáratot követő 6-ik hó utolsó napjáig, — ha pedig júliusban lettek esedékesek, folyó évi december végéig fizetendők. Nem fizetés miatt azonban a biztosító társaság a biztosítást nem szüntetheti meg.

3. Bértartozások, míg a bérlő katonára nem érvényesíthető, kivéve, ha a bérlő, mint alkalmazott, ugyanugy kapja minden járandóságát, mint mikor nem volt katonára, vagy legalább lakbért kap, vagy a célra közsegélyt kap, vagy lakbér vagy közsegély erejéig, ha pedig a lakás vagy egy része albérletbe van adva, ezen albérleti összeg erejéig.

4. A megbízások és munkaszerződésből eredő követelésekre, melyekből 25% volt előzőleg követelhető 2 havonként, most is ilyen részletekben követelhetők. Az ügyvéd azonban bírósággal megítelt költségeit teljes összegben követelheti.

5. Áruk és ipari munkák vételára 1914. október 15-től kezdve 2 havonként 10%-kal volt törlesztendő. Ily követelések hátralékára, ha a követelés 1915. március végéig már esedékes volt kéthavonként további 10% követelhető. Ha azonban a tartozás hátraléka 1915. április — július hónapokban járt le, havonta 10%, de ha már 50% esedékes volt, szintén csak 2 havonta 10%. Jelenleg tehát 80% esedékes az áruk és ipari munkák oiy vételárából, melyekre a szerződés a háboru előtt jött létre. Az esedékesek szeptember hó megfolyó napján kezdődött. Az alvállalkozónak, azonban a fővállalkozó ennél többet is köteles fizetni, ha ő is többet kapott, tehát az általa kapott fizetés arányában a munkaadótól s a

Csak azoknak a cigarettázóknak,

kik egészségükre való tekintetből szivesen költenek naponta 2-3 fillérrel többet:

MODIANO-clubspecialité szivarkahüvelyek

Orvosi tanácsra a hüvelyekon nincsen sem bronz, sem színnyomás, de minden hüvelyben benne van víznyomással a gyáros aláírása: C. Modiano

egészet, ma a munka egész ellenértékét megkapta.

6. Szerződés nemteljesítéséből vagy a szerződéstől való elállásból eredő követelések 3 egyenlő részletben követelhetők 1915. évi szeptember és november és 1916. január havában a megfelelő napon. Ha valamely ilyen részletet az adós felhívástól számított 15 nap alatt nem fizeti meg az egész hátralék esedékes válik.

7. Családjogi és öröklési jogcímen, továbbá társasági viszonyból vagy a vagyoni közösség megszűntetéséből eredő követelések három egyenlő részletben fizetendők 1915. október, 1916. március és október megfelelő napján.

8. Váltón, utalványon és hasonló jellegű papíron alapuló követelésből (még ha 20% volt előzőleg is már fizetendő), ha 1914. november 1. előtt esedékes a követelés, az egész vagy a hátralék 2 részletben, f. évi október és 1916. október, a többi ilyen jellegű követelés f. évi november és jövő megfelelő napján.

Ha az adós: Bereg, Máramaros, Sáros, Szatmár, Szerém, Ugocsa, Ung, Zenplén megyében vagy Szatmár és Zemun városban van, a pénzügyminiszter rendeletben állapítja meg a fizetési időket. Ha azonban a váltó vagy más forgatható papír oly tartozásból eredő, melyre a fenti rendelkezések szerint nagyobb fizetést kell teljesíteni a váltón, vagy hiteles másolatán, igazolt fizetés esetén annyit köteles az adós fizetni, amennyi az eredeti tartozás után fizetendő (például áruk vételára után 80%).

9. Folyószámlára elhelyezett betétek teljes összegben követelhetők, más takarékpénztári betétek csak akkor, ha a betevő kimutatja, hogy a betétre szüksége van.

10. Egyéb tartozások 3 részletben fizetendők: 25—25%, 1915. okt. és 1916. március a százalék pedig 1916. év okt. havában.

Ha a követelés meg van már itélve, az ítélet alapján végrehajtást vagy folytatolagos végrehajtást ugyanezen rendelkezéseknek megfelelően lehet kérni, ha pedig még nincs megítélve s az adós az ezen rendelkezéssel megszabott részleteket nem fizeti, az egész követelés perelhető, még pedig az egész követésre hatáskörrel bíró bíróság előtt, de árverezést csak külön kérelemre rendelhet el a bíróság még ingóságokra is s csak akkor, ha az árveréstől eredményt várhat.

Ingatlanra rendszerint csak utóajánlati és visszarverés rendelhető el vagy ha az adós egy év alatt a moratorium után két amortisacionális részletet felhívásra sem fizetett.

Van még néhány, a gyakorlati életben ritkábban előforduló rendelkezés, vagy oly rendelkezés, mely a fenti általános rendelkezéseket módosítja. Ezek jórésze felesleges volt, másik része pedig csak komplikálja ezen rendelkezéseket is.

Az ipari, kereskedelmi forgalomban, a vállalkozói életben a fentebb ismertetett esetek fordulnak elő; elegendőnek vélem tehát ezen fontosabb rendelkezések ismertetését, különben a nem fontos kisebb rendelkezések miatt elfelejt az olvasó a gyakorlati életben fontosabbakat.

Dr. Ödönfi Miksa ügyvéd.

A kecsketej a tüdőbetegek táplálásában.

Irta *Parassin József dr.*, tbc. elleni küzdelem orsz. és közp. bizottsága titkára.

Tudjuk, hogy úgy a csecsemők, és kis gyermekek, mint a betegek és főleg gümös tüdőbetegek ételmezésében, táplálásában mennyire fontos táplálék a tej. Sőt sokszor több is mint egyszerű táplálék; életkérdés és gyógyszer. És meg is kell látnunk, hogy a tejelmezés terén, a tejellátással vannak a legrombolóbb és kártékonyabb zavarok. Nem is szólva a tejárak oriai tejszűkéséről, de lehetetlen egyáltalán megkapni még háborus áron is a szükséges mennyiségeket.

Azaz egy pillanatra sem áthatatjuk magunkat, hogy a fegyverszünet vagy békekötés egy csapásra megszünteti a tejszűkéséget. Ha az állapot javul is, többség meg az állatállomány kifogyasztása folytán nagyon sokáig nem lesz, ha egyáltalán lehet róla még beszélni. Az azonban bizonyos, hogy ha esni is fog a tejkínálattal fokozódásával a tej ára, a régi, békes és sokban bőseget élvező idők alacsony tejei nem térnek vissza többé. Nem háborús tejszűkésről van tehát szó, mely a háború tartalmával esik egybe; nem is a kereslet és kínálat közötti reitentes ananytalanság okozta drágaság jelensége csupán az amit itt észlelünk. Hosszú évekre terjedő folyamatot kell a tejszűkésben látnunk, és számolnunk kell azzal, hogy magunknak tejjel való ellátása a jövőben nagyobb anyagi megterhelést jelent.

Oriai horderejűvé duzzad a tejkérdés a csecsemőtáplálás és a gyermekek kelő mennyiségű tejjel való ellátása szempontjából. A sürgős és okos megoldás itt egyenesen nemzetmentő érdek. De nem kevésbé fontos a tuberkulózis elleni küzdelem, s a tüdőbetegek százezrei számára sem, akiknek nemcsak táplálékot, de gyógyulást is jelent.

E viszonyok közepette, mikor kötelességünk megoldási utakat keresnünk, szinte parancsolóan vetődik felszínre a tejellátás megoldhatóságának egyik s mindjárt hozza is tehetjük, népszerűség és elterjedés esetén beláthatatlanul jelentőségeitjes hívódja: a tejszűkésű kecsketejjel való nyújtás és a kecsketej fogyasztásának minél nagyobb mértékben való bevezetése a népelemezésbe, gyermekek, betegek és gümös tüdőbetegek táplálására.

A kecske, mint rendkívül hasznos háziállat, az egész világon el van terjedve s habár főleg hegyes és sziklás heyeiken tartózkodik örömmel, egyformán jól tenyészik a síkságokon is. Ezt látjuk hazánkban is, ahol-ellekintve hegyvidékeink nagyobb kecskeállományától és e vidékek lakosságának természetesen szeretőbb tenyésztési hajlamosságától, mindenütt jól tenyészthető. Igénytelen állat, mindentelő növényet megeszik és kevéssel is megelégszik. Ezért is nevezik a szegények állatjának. Eltartása kevésbé kerül s a csekély áldozatért sok tejjel látja el gazdáját. Tejből sajtot és vaját is készítik.

(Folytatjuk.)

Hogyan tehetjük olcsóbbá a disznósírt?

Irta: *F. Schulz* katonai élelmészeti biztos. Wilmersdorfi.

Azok a rendkívül magas árak, amelyeket ma disznóhúsról, zsírért, vajért és tejért fizetünk, ha egyáltalán tudunk kapni részben az Jmaradt külföldi behozatalra, részben pedig a belföldön uralkodó takarmányhiányra vezet-

hetők vissza. Hogy azzal az állapottal megküzdjünk és marha- és sejtállományunk táplálásának égető kérdését megoldjuk, legelőször arra kell törekednünk, hogy a hiányos külföldi behozattal szemben a honi takarmányokat szaporítsuk. Ez többek között sikerülhet a Comfrey-tenyésztésével. Eppen ezért nagy örömmel kell üdvözölni azt a tényt, hogy a német vasutak a Comfrey-palánkák szállítására vonatkozó díjteleket mérsékelte. A Deutsche Landwirtschaftliche Presse írja egyik legutóbbi számában a következőket:

Dr. H. Wabernek (Berlin-Halensee) a Matador némes Comfrey tenyésztőjének köszönhetjük, hogy 1915. december 9-ki kellettel a Comfrey-palánkák részére kedvezményes vasúti díjszabást lépett életbe. Ettől a naptól kezdve a Comfrey-palánkák teherárudij ellenében gyorsútként szállítja a vasút, vagyis a fuvardíj a felével olcsóbb. Ez az intézkedés sokaknak lehetővé teszi, hogy a Comfrey-tenyésztést rendezzen be, ami sertésűs szaporításhoz is hozzájárul. Felvilágosításul erről a takarmányfajról a következőket akarjuk megemlíteni,

Egy ültetés után a növény 20-30 évig él. Minden évben 5-8-szor lehet vágni. Jó mély talajon holdanként mintegy 100 méter-mázsza levelet lehet lekaszálni, amelyek a berlini mezőgazdasági kísérleti állomás sok évi vizsgálata szerint mintegy 750 márká takarmányértékét képviseli. A takarmány mai ára mellett természetesen ez az összeg még jóval magasabb.

A sertések ezt a takarmányt minden más zöld takarmánynál jobban szeretik, de így kitűnő táplálék, kecskék, kacskák, libák, valamint lovak és szarvasmarhák részére is. Minden mezőgazdának, minden földművesnek, sőt minden munkásnak, aki csak egy-két disznót tart, rá kellene szánnia néhány koronát, hogy ennek a növénynek a nagyszerűségéről meggyőződhessek.

A Matador Comfrey a gyakorlatban sok ezer mezőgazdaságnál értekesnek bizonyult, de ezenkívül tudományosan alapon is bebizonyosodott az értéke és többek között a tekintélyes, Lehmann tanár, a göttingai egyetem tanára, egy nyilvános gyűlésen a Comfreyt, mint a legjobb sertésüzlázó takarmányt ismertette. A múlt éven különben a Matador-t a német mezőgazdák szövetségének hivatalos tényezői is elismerték.

A közérdek kívánná tehát, hogy a jövő tavasszal ezt a takarmányt mindenütt termeljük ehhez nincs szükség valamilyen nagy darab szántóföldre, mert az udvarban, vagy bármely elbujtatott, fel nem használt kis területen megterem.

Dr. Weber a termelője Magyarországon Pöstyénben alapított egy kis termelőállomást, ahoánét tehát a magyar mezőgazdák igen olcsón és gyorsan megkaphatják a palánkákat.

HIREK.

Ujvidéken jó kilátások biztatnak a jövő termésre. Balla Tibor gazdasági intézőhöz fordultunk, ki legilletékesebb, mondana meg minő kilátásaink lehetnek a jövőévi termésre? Balla ur minden kérdésünkre a legmegnyugtatóbb választ adta. Az ujvidéki határban 20717 hold szántó van, melyből a múlt évben 5609 $\frac{1}{2}$ hold volt őszi és tavaszi buzával betevve. 4922 hold veteteti be az idén ősziél és így 677 holddal kevesebb, mint a múlt évben, azonban 200 hold tavaszi meg betevésre vár, melynek előmunkálatai teljes befeljezést nyertek, t. i. a kedvező télen mindent

Jodosgyógyfürdő

alcalicus jodos gyógyforrás.
 Modernül épült fürdőépületben jó, fangóiszap, mór, halleini sós és tengeri sósfürdők, szénsavas fürdők. Külön férfi és női o-ztállyal felszerelt hidegvizgyógyintézet — Villamos gyógymódok. Modernül berendezett o-ztalfürdő és kádfürdők. Csusz, kőszvény, ischiasz, ideg-betegségek, mindentelő női bajok, gümös csónibajok, verbai ellen. A fürdő télen fűthető szobákkal és folyókával van ellátva. Modern vendégszobák és étterem. Téli kurára kiválóan alk. Imas. Állandó fürdőorvos; dr. Vilt Vilmos. Kimerítő tájékoztatást küld az igazgatóság.
 Egész éven át nyitva.

fölszántottunk. Ősszel azért volt kevesebb bevethető, mert a folytonos esőzés a mezei munkát hátráltatta. Semmi aggály nincs; van elegendő vetőmag és már a tavaszi vetőmagot a gazdák között ki, is osztottuk. Ha az egész országban ilyen kedvező állapotot teremtenének, mint Újvidéken, akkor Magyarország termése minden kiéhezetestéi kísérletet megdönt.

A gyermekmatiné fénys eredményel záródott. Dicséret illeti érte a rendezőket és a kedves kis közreműködőket. Legszébb jutalmak léssen, hogy tehetségükkel jótékonyt teremtettek, melynek hatása örökké él.

Nem használ a rendőrség erővelése sem, mert a könnyűvérű asszonyok ismét elépik a várost. Különösen Petróc nyitotta meg számukra a zsilipet. Ezekből tartóztatott le a rendőrség ismét néhányat. Mind azzal az ürüggyel jön Újvidékre, hogy a férjéltalozta meg. És különös, hogy ha a férjét nem találja, akkor kárpotást talál tíz-tizenkét „ismerős” katonában.

Vöröskereszt adományok. Kassovitz Árműné 3 K. Dr. Endrőcz Mihály 2 K. Greiling Jakab 1 K. Krausz né 30 fill. Adelsfeld Béla 2 K. Fischer Rezső 1 K. Eismann Adolfiné 1 K. Karakek János 1 K. Betyanszki 1 K. Löwenberger Jakab 50 fill. Szűcsné 2 K. Kuborczy Sárika 2 K. Dr. Horváth G. 2 K. Dr. Horváth A. 2 K. Aramky 1 K. Dr. Csillag 2 K. Kovács 2 K. Handler Zsigmond 2 K. N. N. 3 K. N. N. 2 K. N. N. 2 K. Schosberger Lajos 2 K. Loschitz 5 K. N. N. 2 K. N. N. 2 K. N. N. 1 K. Belohorszky 2 K. Vajda Dezső 10 K. (folytatjuk)

Adományok. Az újvidéki Hadsegélyzőbizottsághoz újabb a következő adományok folytak be: Koleszar András 2 K. kárpati falv. Az újvidéki áll. polg. leányiskola a katonák téli ruházatára 37 drb. meleg alsó ruházati tárgyat küldött be. Csomagokat cenzurázó kat. bizottság 14 K. hadi özv. és árva javára. Az Újvidéki Hírlap által rendezett Vészi-Köncz művészeti tisztja jövedelmét 340 K. 35 f. a bolgár vöröskereszt javára. Königsdtiller Testv. 40 K. melyet, mint a nekik juttatott katonai beszállásos illeket a kárpati falvak felép. jav. adományozzák. Ipar és Keresk. Takrpt. 100 K. rokkant katonák és 100 K. hadi özv. és árva javára.

Árverés. Az újvidéki vasútállomás rakárán a kézbesítetlen árú árverése február 28-án d. e. 9 órakor fog eszközöztetni.

Árdrágító libakereskedő. Bácsbodrog vármegye területére megállapították a kövér liba maximális árát. Háromkorona a kiloja. Egy tiszta kálmányfalvi kereskedő 4 K. 80 f.-ert öszszevásárolta Temeiában a libákat. Összes vásárolt készletét a hatóság elkobozta és nyilvánosan 3 koronával eladta, azon felül még meg is bíltette.

Nem érzi sok ember a háborút. Vasárnap este két dorbezőlöt letartóztatott a rendőrség. Az egyik megjunászokodott, de a másik még a Royal-bei szobaasszonnyal is összevesztett.

Követésre méltó példát adott Baranyi János cipész és felsőrészt kszítő mester a többi iparostársainak. Ugyanis a Kalocsán levő rokkant katonák közül azokat, kik rokkantságuk miatt előbbi foglalkozásukat nem üzhetik és a cipész mesterséget akarják elsajátítani, teljesen díjtalanul foglalkoztat műhelyben és kitartja őket a cipész mesterségre. Azonfelül hazafias érzületétől indítatva illekes helyen be is jelentette, hogy a kalocsai Vöröskereszt-Egylet kalocsai fiókja által ápolít sebesült katonák lábbeiit — az anyag beszerzésének betudásával — teljesen díjtalanul javíttatja és talpaltatja. Egyben felszólítja a közönséget, hogy az esetleges durvább kikészíté igénylő bármint cipőtalpalási és javítási munkátalokhoz hozzáküldeni sziveskedjenek, mely munkátaloknak mérsékelt áron való elkészítésével azt célozza, hogy ezáltal mód és alkalom nyujtassék a tanuló rokkant katonáknak a cipész mesterségnek minél tökéletesebb elajátítása. E nemes tett magában hordja annak dicséretét.

A bevonulandók figyelmébe az 1865, 1866 és 1867 illetőleg az 1870, 1871 és 1872 évbéli népfőlkélok behívására vonatkozólag kiadott bevonulási hirdetmények kapcsán még a következőket teszem közhírré Mindenki azon

kiegészítési kerület, illetőleg honvédkiegészítő parancsnoksághoz tartozik bevonulni, mely népfőlkélok igazolványi lapján fel van tüntetve, és pedig a bevonulásra kitűzött nap d. e. 11 óráig. A később történő bevonulás szigoruan fog büntettni. Az Újvidékre bevonulók a közös laktanyában, a honvedek a régi gimnáziumban tartoznak jelentkezni. A hadiápkörletből február hó végéig visszaérkező és a szemléni alkalmasnak talált egyének február 28-án illetőleg március harmadikán csak akkor tartoznak bevonulni, ha olyan korosztályokba tartoznak, mely már előbb bevonatott, illetőleg a mostani hirdetémmel van behíva. Tehát az 1868 és 1869 évfolyamok kivételével az összes többi évfolyamok bevonulni tartoznak.

Takarékoskodjunk a szennel és gázzal. A háborúval kapcsolatos intézmények és üzemek nagyobb szentofgyasztása, másrészt a szénbányaszatnak szennszállításának munkaerő és kocsihiany, valamint a forgalmi fenakadások által előidézett csökkenések, a szentofgyasztásnak a feltettlen szükségesség mertekére való korlátozást teszi szükségessé. A városi tanács felhívja a város közönséget, hogy szentofgyasztásait takarékoskodjék, ugyiszinten a gázvilágítást, vagy a gázzal való főzést a lehető minimumra csökkentse és ezáltal is a hadvezetés érdekeit előmozdítsa.

Hítüntetés—elégítél. Hauschka Márton úr. újvidéki lögműzium tanár korában tartalékos hadnagy volt. Egy fiatal tanár tarsa, ki heves ellentele volt, gyáva hadnagnak nevezte őt csak azért, hogy kellemetlen nem-mába hozza, mert Hauschka Márton e szerítésre vagy parbjára hívja ki kollégáját s akkor a katolikus egyház eivel jó ellentebe vagy pedig nem megy parbjára s akkor mint tartalékos tiszt katonai hatóságával keveredik bajba. Hauschka Márton megelegedett az illeketes tanhatóságai kieszközölés elégítéllel; s így a háború kitörésekor mint őrmester vonult be s oly hősi bátorságot tanusított, hogy mindenki csodálta s csakhamar I. oszt. ezüst vitézségi érmet szerezett. Ezredparancsnoksága ismetetlen terjesztette föl hadnaggya való ki-nevezés végett, de az alakiságokhoz kötött hivatalos eljárás lassabb volt, mint a halál, s Sabačnál 1914 november 9-én még mint őrmester hősi halált szenvedett. Ha valaki, e vitéz hős, ki úgy egyházának, mint hazájának hű fia volt, megérdemelte, hogy becsülettel megszoált tiszti rangját visszanyerje; s ha ezen elégítéllel nem érhet meg életében, kapja meg legalább hősi halála után, miután tulajdon verével mosta le a magáról a gyavaság ragalmát. A hivatalos lap a napokban hozta, hogy a király dr. Hauschka Martonnak hősi halála után visszaadta hadnagyai rangját.

Az új horvát betegkatona. Egy vidéki járványkórhaznak egy derek ápolója, Iles István, jó magyar ember; csak magyarul tud s ezért fejcsóvalva olvassa a horvát katonák fejcsóvalján a cifra, sok mássalhangzó neveket: Mirksics, Sruka stb. Egyet azonban nem tudott kibetázni, hát egyszeregen megnezte az alatta levő nevet, amely a betegséget jelzi. Elovásta s két részletben, mint nevet beirta a napjelentésbe így: — Új beteg: Tuber Koleszics, horvát katona.

Állások hadirokkant önként tovább-szozóaló altisztek részére. A bécsi tüzserégi szergárátvevő-bizottságának 4 segédmunkására van szükség. Mekívántatik, hogy a pályázók a gépirásban jól ki legyenek képezve és a kezelesi szozalótalot ertsek. Tizedesek vagy szakaszvezetők pályázhatnak. — A saizburgi skiműhely szozalátvevő őrmestert keres. Csak éplábuak pályázhatnak. Az állás betöltése sürgős.

Zsidó és mohamedán katonák rituális étkezése. A hadvezetés megengedte, hogy a zsidó vallású és mohamedán hitű katonák ünnepnapjaikon saját vallású szakácsaik által készített rituális ételátásban részesüljenek. Különösen o.y alosztályokra szól ez a rendelkezés, ahol nagyobb számú zsidó vagy mohamedán hitű katona van ellátásban. Az érvényben volt amaz intézkedés, amely szerint a zsidó vagy mohamedán hitű katona van ellátásban. Az érvényben volt amaz intézkedés, amely szerint a zsidó hitű katonák csak husvétkor részesülhetnek rituális ételátásban, ezentúl olyképp módosítandó, hogy a rituális ételátás kedvezménye minden ünnepnapra kiterjesztetik.

Többköltségek e kedvezményből elő nem állhatnak, az étkezési pénznek kézre való kifizetése pedig nem engedhető meg. Ez a rendelkezés csak a mögöttes területekre szól.

Mulató pincérnök Fridvalszki Sándorné és Ivanics Mariska mint pincérnök voltak alkalmazásban. Radics Szvetozár kávésnál. Gazdájuktól 5 üveg pezsgőt és 2 üveg bort csenek el azt elfogyasztották. Ezért a törvényesék fejenkint 8 napi fogházra ítélték őket, melyet a letartóztatás által kitöltöttek tett és vádlottakat nyomban szabadlábra helyezte.

Kisdedek pusztulása. Az utóbbi időben gyakoriak azok az esetek, hogy az anya kis gyermekét egyedül hagyja a szobában és a jól befűtött kemence mellé valamint odatámaszt, hogy szaradjon. Megtörténik, a kis gyermek tölebred, mászkálni kezd, a tűzhöz jut és — a visszaroohanó anya már csak füstöt és hamut lát. Ilyen két eset történt hirtelen egymásután a közeli falvakban, de nem akarjuk az illelők fájdalmát még súlyosabbá tenni, azért az esetekről, ezáltal bővebbet nem írunk. Anyák vigyázzatok legdrágább kincseitekrel!

Első cs. k. szab. Duna-Gőzhajózási Társaság. Az árúfelvételt megkezdése. Az árúfelvételt a Budapest-Zemum szakaszon fekvő társasági állomásokról és azokra, valamint a tiszai állomásokról és azokra f. é. február hó 20-án, megkezdődik. Eszerint a fenti naptól kezdve az árúfelvételt az eddig is nyitva volt Wien-Pozsony-Budapest állomások és a Budapest szakaszon fekvő, valamint a tiszai állomások között mindkét irányban megkezdődik. Az árúfelvételt Budafok, Nagytétény, Ercsi, Dunapentele, Uszód, Slankamen és Rezsőláza állomásokon továbbintézkedésig meg szüntet. Ezen állomásokon az árúfelvételt megkezdésének időpontja külön fog közözteteni.

Cukorrépa mag behozatala Németországból. A nemzet birodalmi kormányán legutóbb létrejött megállapodashoz kepest a cukorrépa magnak vetési célból Magyarországra való behozatalához a nemzet kormány kivételi engedelye szükséges, melynek kieszaköléséhez a m. kir. földművelésügyi miniszterium közbenjárása szükséges. A kérelmek véleményezése s a szükséglet igazolása az illeketes kerkeskedelmi és iparkamarára van bízva, akik tehát Németországból cukorrépa-vetőmagot kívánják behozni, a kamarához kell fordulniok.

Meghatározott egészségügyi intézetek-be nem lehet a betegeket kérelmezni. Illeketes helyről ismetelten figyelmeztetik a katonákat és azok hozzátartozóit, hogy egyik egészségügyi intézetből a másikba való áthelyezésre vonatkozó kérelmek nem teljesíthetők. Ep oly kevesse kérelmezhető az, hogy a beteget az egyik hadsereg területéről a másik hadsereg területére, vagy valamely hadsereg területéről a mögöttes területre, esetleg megfordítva helyezzék át. Miután erre vonatkozólag már több ízben történtek a nyilvánosság előtt megfelelő közlések, a hadvezetéség úgy intézkedett, hogy ezentúl az ilyen irányú kérelmeket — felesleges munkaszaporítás elkerülésére céljából — nem kell továbbítani.

Szerkesztői üzenet K. L. Teljesen igazva van. A Nádich féle köszénbánya-kiaknázásának ügye meg mindig nincs elintézve. Ott reked az meg most is, pedig nagy kár. Renkivül olcsón szereshettük volna be a tüzelőanyagot. De ne beszéljünk róla. Majd háboru után, akkor lehet, eső után köpönyeg. . . .

APOLLO mozgósínház ! !

„Az eszményi férj“
WALDEMAR PSILANDER a főszerepben
dráma 3 felvonásban,
Péntek, szombat és vasárnap.

Szép, butorozott lakást keresek,
lehetőleg 1-2 különbejárattú szoba és konyhával.

Cim: a kiadóhivatalban.

Nyilttér.

Felvilágosítás.

A háboru következtében árunk egy részénél árkülbségek keletkeztek. Így van, ez pl. a kávénál, melyett ellenségeink, mint kivitelre tiltott árut tekintenek és amely beszerzési nehézségek miatt a világpiacon a háboru kezdetétől fogva a háboru előtti árának 3 1/2-szeresére emelkedett. A papiros és a szakavatott munkaerők hiánya jelenleg képtelenné teszi a mostani változtatott árakkal eladásra kerülő árak részére új csomagolásokat új árakkal megfelelő mennyiségben beszerezni és ezért valamely régi csomagolás különbözö régi árjelöléssel kell hogy használtsék. Az árak, melyek a régi csomagoláson voltak, jelentéktelenné váltak és a mostani árakkal semmi vonatkozásban nincsenek.

Amennyiben tehát ilyen régi csomagolást használunk kell, amelyknél a nyomtatás alkalmával a jelenlegi piaci viszonyok nem vehetők tekintetbe, a régi ár oly szaggal ragasztatott át, amely a mostani ár mellett a „Meinl” nevet és az „M” védjegyet is viseli.

Meinl Gyula, kávébehozatal.

Házeladás.

A Buza-tér 14. számú ház két utcára nyíló nagy telekkel, és évente 4144 K házbért hoz' kedvezö feltételek mellett

eladó.

Bövebb felvilágosítást ad:

JOVANOVIKS T. MILAN
Bercsényi Miklós utca 12. sz.

Üzlet felosztás miatt

gyári áron eladok a két év óta fennálló üzletemben

férfi-, női- és gyermekruhákat

Covábbá: női konfekcióból:

bluzokat, aljakat egész kosztümoeket. Raktáromban csakis a legjobb minőségű és nem elavult áru van.

Momirovics P.

Kossuth-Lajos-utca 27. szám.

Wachtl Imre

Elsö Ujvidéki Villamoseröre

Berendezett Gözkemence
sütöházában

Petőfi utca 8. szám alatt, a nap bármely szakában, magánházak, háztartások részére:

kenyeret, pecsenyét vagy egyéb sütnivalót sütni lehet.

Házeladás

HADBAVONULÁS MIATT

Vasutisor 4. számú (Tisza Kálmán utca) családi ház szabadkézből jutányosan és kedvezö fizetési feltételek mellett ELADÓ.

A ház szépen épült, erős, tartós anyagból, még hat és fél évig adómentes, a legmodernebb berendezéssel. Remek kilátással a Fruskagörára, célszerű lakásbeosztással. Közelebbi felvilágosítással az „Ujvidéki Napló” kiadóhivatala szolgál Ügynökök kizárva.

A ház megtekinthető naponként d. u. 3—4 óra között.

Nem kell mindig a divatnak hódolni, hanem tekintve a háborus viszonyokat, izléseesen és olcsóbban kell a hölgyeknek öltözökönök. Módot és alkalmat ad erre

SCHWEIGER ARANKA
divatterme

UJVIDÉK, (Ferenc-József tér 1. szám 1. em.)
hol minden szakmabavágó munkát elvállal, úgy szintén

GYERMEKRUHÁK

készítését is. A legizléseesebb kivitel és az árak jutányossága által a t. hölgyközönség nagybecsü bizalmát kiérdemelni öhajttja. Szives támogatást kér

teljes tisztelettel

4—10

Schweiger Aranka.

Stein Jakab

rum-, cognac-, szilvórium-, törkölypálinka, likörök, pezsgö és bor különlegességek nagy raktára

UJVIDÉK,

II. Rákóczi Ferenc-út 10. szám.

FIGYELMEZTETÉS.

Az izraelita hitközség előjárósága felkeri a hitközség tagjait, hogy macesz szükségletüket f. é. március hó 1-ig a hitközség irodájában bejelenteni sziveskedjenek. — Kormányhatósági intézkedés folytán ugyanis a hitközségek csak annyi husvétii lisztet kapnak, amennyi maceszra az egyesek által történt bejelentés szerint okvetlenül szükségük van. Azok részére tehát, kik a bejelentést elmulasztják, a hitközség husvétii lisztet nem szerezhet be és így az illetök maceszt nem kaphatnak.

Egyben arról is értesítjük a hitközség tagjait, hogy a kormányhatóság részéről a maceszfogyasztást illetöleg az a tendencia forog fenn, hogy az ne jelentsen fogyasztási többletet és ennélfogva azok, kik a husvétii ünnepek alatt maceszt fogyasztanak — ezen napokra kenyérjegyet nem kapnak.

Automata

orkester - zongora

fuvó és doboló teljes berendezéssel jutányos árban eladó.

Az automata-zongora úgy van berendezve, mint 32 tagból álló katonai zenekar.

Kitünöen szórakoztató hangszer.

Csakis helyszüke miatt eladó.

Nagyobb vendéglök, mulatók, mozi részére igen ajánlható. Közelebbi az „Ujvidéki Napló” szerkesztöségében megtudható.

Hölgyek!

A mennél finomabb a lelkületünk, annál jobban érezzük a háboru viszontagságait: az arculat redös lesz.

Oszlatassuk el a külsö jeleket! Mutassuk meg a világnak, hogy a magyar hölgy nem aggódik.

Simitassuk el az arcunkra telepedett barázdát. Hisz arcunkkal adunk kifejezést, hogy a magyar nő csak lelkesezni tud és nem bánkodik.

A legjobb alkalom erre a „Melia” Kozmetikai Intézetben kínálkozik Kossuth Lajos utca 7. szám alatt 1. emelet. 3—5

Egyelőre 10%
február elsejétől

az áremelés, mert az összes zsiradékok, csomagolóanyagok, üveg stb. óriási mértékben drágultak. Az új detailárak Ausztriában és Magyarországon minden gyógyszerárban és drogeriában a következők:

Lysoform eredeti zöld üvegekben:

	100 gr.	250 gr.	500 gr.	1000 gr.
Kor.	1.—	2.—	3.50	5.50

Lysoform-szappan elegáns dobozokban darabonként K 1.60
Fodamenta-Lysoform szárviz üvegenként K 1.60

Lysoform-készítményeket csakis eredeti csomagolásban ismert védjeggyel vásároljon!

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyár Ujpest.